

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023

Baćkowice, 2016rok

Zamawiający:

**Urząd Gminy w Baćkowicach
Baćkowice 84
27-552 Baćkowice**

Wykonawca:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

**Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a
Tel. fax. 41 343 01 23
e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl
www.graczkowskidotacje.pl**

<i>mgr Agata Czupryńska</i>	
-----------------------------	--

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	5
2.1. Dokumenty europejskie.....	5
2.2. Dokumenty krajowe	6
2.3. Dokumenty regionalne	8
2.4. Dokumenty lokalne	9
3. Ogólna charakterystyka gminy.....	10
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego	16
4.1 Baza szkół i przedszkoli	27
4.2 Uczniowie.....	28
4.3 System zarządzania	34
4.4 Kadra oświatowa	35
4.5 Baza lokalowa	36
4.6 Efektywność nauczania	45
4.7 Analiza demograficzna.....	48
4.8 Finansowanie oświaty	50
4.9 Podsumowanie diagnozy.....	51
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców	52
6. Analiza SOWT	55
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół	57
6. Cele Planu	59
6.1 Cel strategiczny	59
6.2 Cele główne.....	59
6.3 Cele szczegółowe	61
7. Kierunki działań	63
8. Monitoring i ewaluacja.....	65
9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych.....	66
Spis tabel	71
Spis wykresów.....	71
Spis zdjęć.....	71

1. Wstęp

Kapitał ludzki jest kluczowym czynnikiem warunkującym rozwój każdej gminy. Edukacja dzieci i młodzieży jest procesem długotrwałym, dlatego niezbędne są przemyślane działania w perspektywie kilku lat. Konieczność opracowania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w gminie Baćkowice wynika właśnie z potrzeby ukierunkowania przyszłych działań zmierzających do podniesienia jakości oferty edukacyjnej, co przełoży się na zwiększenie szans uczniów na osiągnięcie sukcesu zawodowego i w ostatecznym rozrachunku poprawi jakość życia wszystkich mieszkańców gminy. Od tego jak przebiega kształcenie i wychowanie młodego pokolenia zależy przyszłość nas wszystkich. Ciągłe zmieniająca się rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna i gospodarcza powoduje, że jest to zadanie niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoją rolę musi być dopasowany do bieżących i przyszłych potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak i warunków w jakich ten proces się odbywa. Baza materialna placówek oświatowych musi więc spełniać najnowsze wymogi i tym samym być przyjazna uczniom.

W trosce o przyszłość oświaty Rada Gminy postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016 -2023, który określi priorytety władz gminy na najbliższe lata. Opracowanie niniejsze to dokument strategiczny opisujący cele i sposoby rozwoju edukacji na terenie Gminy w najbliższych latach.

W dokumencie uwzględniono:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. z późniejszymi zmianami.
2. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami.
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.
4. Strategia Rozwoju Gminy Baćkowice na lata 2015-2020.

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest dokumentem który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie Gminy Baćkowice. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.

2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia** oraz z celem szczegółowym nr 5.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia;
2. wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
5. **podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.**

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie

i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiągnięciu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację pozaformalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- 3. Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.**
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Baćkowice na lata 2015-2020.

Strategia Rozwoju Gminy Baćkowice na lata 2014 -2020.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 wpisuje się w:

- Obszar 1 SPOŁECZNY
- Obszar 2 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Kierunki działań- rozbudowa, modernizacja i doposażenie obiektów zaspokajających potrzeby oświatowe, socjalne i kulturalne.

Zapewnienie jak najlepszych warunków nauki, rozwoju intelektualnego oraz bezpieczeństwa są wyznacznikiem atrakcyjności osiedleńczej gminy. W ramach tego kierunku gmina stawia na modernizację obiektów szkolnych z dostosowaniem ich do obowiązujących norm i standardów nauczania, wyposażania w niezbędny sprzęt i urządzenia oraz budowę szkolnych boisk sportowych.

3. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Baćkowice położona jest w środkowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Razem z ośmioma innymi gminami tworzy powiat opatowski. Terytorium gminy przecina ruchliwa trasa samochodowa Kielce - Sandomierz. Gmina Baćkowice sąsiaduje z 4 gminami: od wschodu z Gminą Opatów, od zachodu z Gminą Łągów. Natomiast południowe krańce stykają się z Gminą Iwaniska zaś północne z Gminą Waśniów i Gminą Sadowie. Rozległość obszaru ze wschodu na zachód wynosi 15 km a z północy na południe 10 km. Powierzchnia gminy to 96 km².

Mapa nr 1: Gmina Baćkowice na tle powiatu opatowskiego

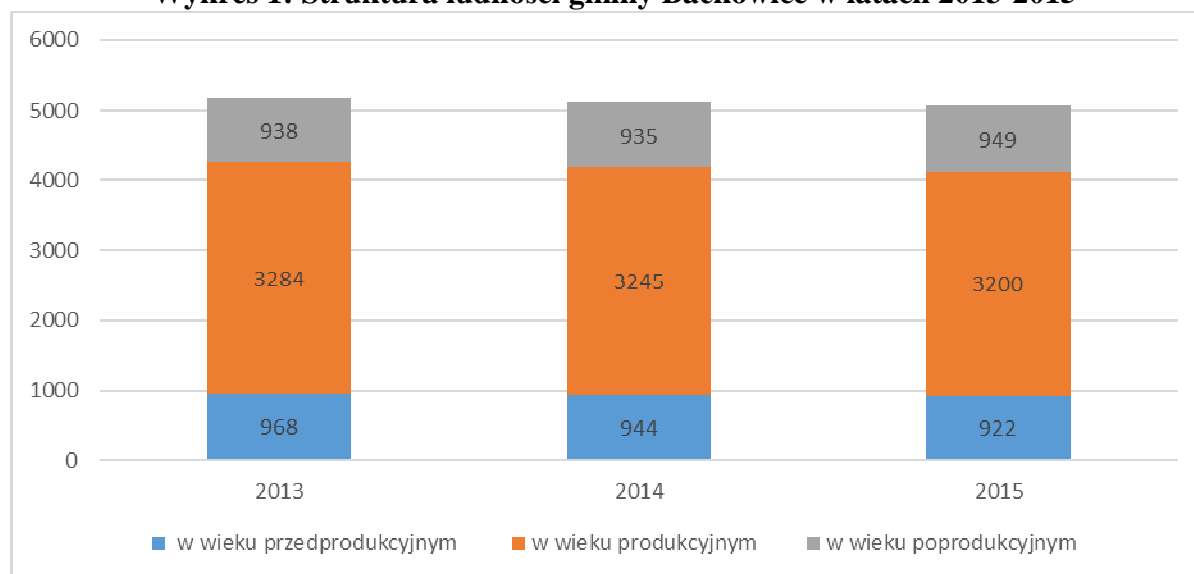
Źródło: www.google.pl

Teren gminy Baćkowice rozpościera się wzdłuż Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, skąd wiodą szlaki turystyczne łączące Góry Świętokrzyskie z Wyżyną Sandomierską. Położenie gminy na południowo-wschodnich skłonach Gór Świętokrzyskich, gdzie spadki terenu dochodzą do 20% czynią ją wyjątkowo malowniczą. Rzeźba terenu gminy jest urozmaicona licznymi wzniesieniami i pagórkami z przewagą nachyleń południowych oraz licznymi dolinami i wąwozami.

Najwyższe partie stanowi Pasma Jeleniewskie Gór Świętokrzyskich z należącymi do niego szczytami Góry Truskolaski (337 m n.p.m.), Góry Wesołówki (445 m n.p.m.) oraz Szczytniaka (554 m n.p.m.). Stanowią one jednocześnie północną granicę gminy. Pod względem budowy geologicznej obszar Gminy Baćkowice obejmuje pogranicze wschodniej paleozoicznej części Gór Świętokrzyskich i Zapadliska Przedkarpackiego wypełnionego osadami trzeciorzędu.

Według danych z Urzędu Gminy Baćkowice w 2015 r. gminę zamieszkiwało 5071 osób i było to o **120 osób** mniej niż w roku 2013. Niepokojącym zjawiskiem jest również występujący od kilku lat ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę ludności w gminie. Największą część społeczeństwa gminy 63,1% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. W wieku poprodukcyjnym jest 18,7% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2015 było zaledwie to 18,1% ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Poniższe wykresy obrazują strukturę ludności w gminie Baćkowice w latach 2013-2015.

Wykres 1: Struktura ludności gminy Baćkowice w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Baćkowice

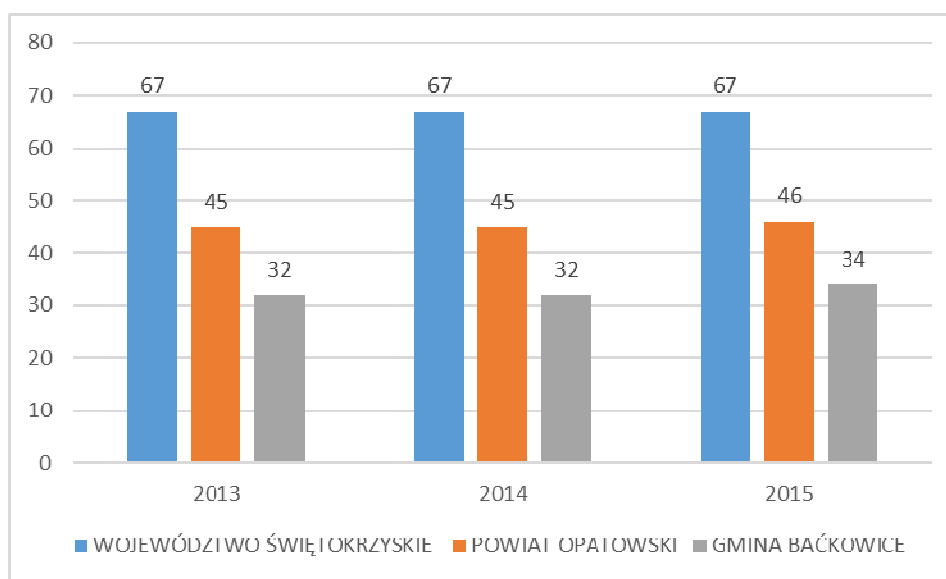
Sytuacja gospodarcza

Gmina Baćkowice zalicza się do obszarów, dla których rolnictwo jest podstawowym źródłem gospodarki i stanowi główne źródło utrzymania miejscowej ludności. Wyraża się to przede wszystkim wysokością rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strukturze zasiewów dominują

zboża. Na dalszych miejscach klasują się rośliny okopowe. Wynika to z przydatności gleb, warunków klimatycznych oraz opłacalności produkcji. Hodowla obejmuje głównie bydło i trzodę chlewną. Jest to konsekwencją struktury zasiewów i udziału użytków zielonych w ogólnej ilości użytków rolnych jak również tradycją i brakiem możliwości szybkiego przekwalifikowania produkcji. Ogólna powierzchnia użytków rolnych w Gminie Baćkowice wynosi 5938 ha, co stanowi aż 65,35 % ogólnej powierzchni Gminy. Mimo atrakcyjnego położenia (miejscowość położona jest blisko Opatowa, Ujazdu) oraz posiadanych walorów (zalew w Nieskurzowie, kryta pływalnia w Baćkowicach) na terenie Gminy Baćkowice znajduje się tylko jedno gospodarstwo agroturystyczne. Nie ma tu natomiast ośrodków wypoczynkowych. Bazę gastronomiczną Gminy Baćkowice stanowi 1 pizzeria.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy na przestrzeni ostatnich lat stopniowo w ostatni roku wzrosła.

Wykres 2: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Infrastruktura techniczna

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociągową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną.

Przez teren Gminy przebiegają drogi o różnym zasięgu administracyjnym (od dróg krajowych – nr 74 do dróg gminnych). Brak jest w Gminie dróg wojewódzkich. Gmina Baćkowice jest w 100% zwodociągowana a 44% skanalizowana. Gmina posiada jedną oczyszczalnię ścieków. Większość gospodarstw domowych w Gminie posiada wewnętrzną instalację kanalizacyjną

odprowadzającą ścieki do zbiorników (tzw. szamba). Pojedyncze gospodarstwa korzystają również

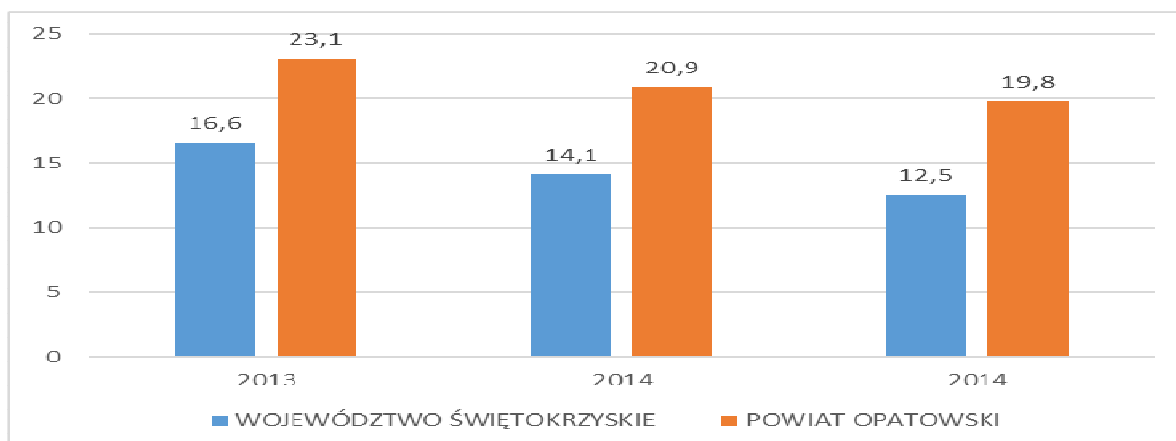
z przydomowych oczyszczalni ścieków. Dostęp do automatycznej centrali telefonicznej posiadają wszystkie miejscowości w Gminie. Gospodarstwa indywidualne korzystają głównie z sieci telefonicznej Telekomunikacji Polskiej S.A. oraz usług telefonii komórkowych wszystkich sieci. Brak jest na terenie gminy ogólnodostępnego Internetu. Na terenie Gminy Baćkowice zbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zajmuje się Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki. Na terenie gminy znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na terenie Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach.

Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim na 31 lipca 2016 r. wyniosła **16,5%** i była jedną z najwyższych w województwie. W gminie Baćkowice na koniec lipca 2016 roku PUP w Opatowie odnotował 274 osób bezrobotnych w tym 109 kobiet.

Wykres 3: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Instytucje kultury na terenie Gminy

Animatorami działań o charakterze kulturalnym w Gminie Baćkowice są przede wszystkim władze lokalne, które starają się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom mieszkańców w tym zakresie. Na terenie Gminy podejmowane są liczne inicjatywy kulturalne, sprzyjające promowaniu dziedzictwa oraz niepowtarzalnego dorobku duchowego i materialnego Gminy Baćkowice wpływając zarazem na jej rozwój.

Organizacje wspierające edukację na terenie gminy

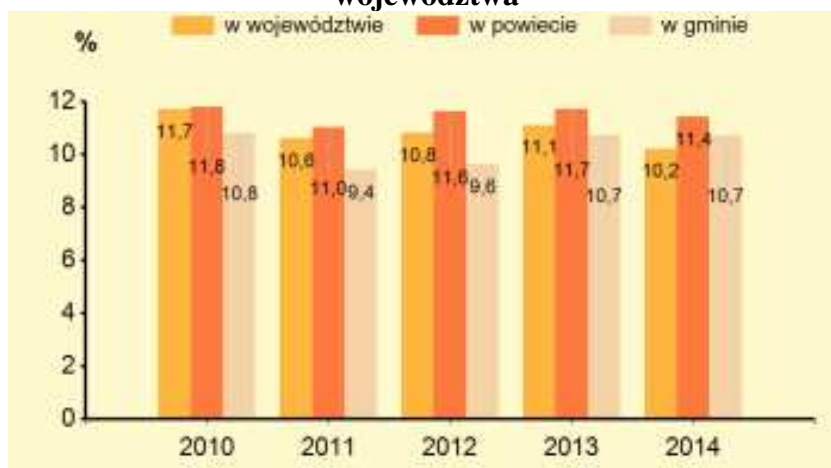
Na obszarze gminy działa kilka organizacji pozarządowych takich jak m.in.:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Gminy Baćkowice „EDUKACJA I PRZYSZŁOŚĆ”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Baćkowice”,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Baćkowicach,
- Uczniowski Klub Sportowy Hubal
- Ochotnicza Straż Pożarna w Piórkowie,
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi „Wczoraj Dziś i Jutro”.

Negatywne zjawiska społeczne na terenie gminy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baćkowicach (GOPS) realizuje w gminie zadania pomocy społecznej, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki i możliwości. Wśród głównych przyczyn udzielania pomocy przez tutejszy GOPS należy wymienić: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie.

Wykres 4: Udział mieszkańców Gminy Baćkowice korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem, na tle danych dotyczących powiatu i województwa

Źródło: <http://kielce.stat.gov.pl/>

4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

W chwili obecnej na terenie Gminy Baćkowice funkcjonuje:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie
- Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach
- Zespół Szkół Publicznych w Baćkowicach

Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie

Szkoła Podstawowa w Piórkowie powstała w 1901 roku z inicjatywy Sekretarza gminy Piórków pana Grolewskiego. Pierwszym nauczycielem był Pan Skowera. Mieszkańcy wzniesli wtedy pierwszy parterowy budynek szkolny. Szkoła początkowo była trzyoddziałowa, a następnie czteroodziałowa. Kierownikiem szkoły w okresie międzywojennym był Franciszek Młudzik. Uczęszczały do niej wtedy dzieci z Piórkowa, Nieskurzowa i Piotrowa. W 1932 roku budynek szkolny spłonął, lecz już w następnym roku został odbudowany. Parter wykonano z cegły, a piętro z drewna.

Okres II wojny światowej był dla szkoły w Piórkowie, podobnie jak całego państwa polskiego, bardzo trudny. Kierownik szkoły, Franciszek Młudzik jako oficer wojska polskiego został skierowany na front, gdzie dostał się do rosyjskiej niewoli. Pan Młudzik zginął w Katyniu a jego żona Maria Młudzik opiekując się rosyjskimi jeńcami wojennymi w Piórkowie, zaraziła się tyfusem i zmarła. W tym czasie od hitlerowskiej bomby zginęli także: kierownik szkoły w latach wojny Maria Tuszyńska i ksiądz proboszcz Jan Krupa. Sam budynek szkoły ucierpiał również. Rosjanie zabrali blachę pokrywającą dach, przez co mury nasiąkały wodą i mocno podupały. Szkoła w okresie okupacji była miejscem spotkań partyzantów. W jej progach gościł słynny dowódca partyzancki Jan Piwnik pseudonim „Ponury”.

Po wojnie kierownictwo tej szkoły kolejno pełnili pan Wacław Szczekocki, a po nim jego żona pani Stefania Szczekocka. Szkoła w różnych okresach była zorganizowana jako sześcioodziałowa i siedmiooddziałowa. W 1969 roku kierownikiem szkoły został pan Mieczysław Czerwiński. W latach 1978- 1984 funkcję dyrektora szkoły pełniła pani Maria Czerwińska. Po pani Marii Czerwińskiej do 1.09.1992 roku dyrektorem szkoły był ponownie pan Mieczysław Czerwiński. Od 1 września 1992 roku do 31.08. 2016 roku dyrektorem szkoły był pan Edward Szczykutowicz. Od 1.09.2016 roku dyrektorem szkoły jest pan Paweł Czerwiński.

Przez próg tej szkoły przeszło w ciągu jej istnienia wielu uczniów. Najwięcej dzieci uczyło się w latach 60-tych, około 250 rocznie. W latach 70-tych oprócz dzieci uczących się w szkole podstawowej, kształcili się w niej dorośli na kursach przysposobienia rolniczego.

Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie

Historia szkoły sięga do początku XX wieku, kiedy to w roku 1922 została założona. Pierwszy i jedyny nauczyciel, uczył dzieci w jednym pokoju (dwa oddziały przed południem i dwa – po południu). Mieszkańcy własnymi siłami wybudowali budynek szkolny z dwoma pomieszczeniami lekcyjnymi. Dopiero po II wojnie światowej, w roku 1955, wybudowano jeszcze jeden budynek z dwoma salami. Niestety istniejące pomieszczenia nie mogły pomieścić wszystkich uczniów, dlatego przez wiele lat, kiedy placówka posiadała pełny stopień organizacyjny szkoły podstawowej, zajęcia odbywały się również w wynajętych od rolników salach. W roku szkolnym 1976/77 zmniejszono stopień organizacyjny placówki i rozpoczęto dowożenie dzieci do Zbiorczej Szkoły Gminnej w Baćkowicach. Z tego też powodu szkoła we Wszachowie stała się Punktem Filialnym szkoły w Baćkowicach. We Wszachowie został Oddział Przedszkolny i klasy I – IV. Starania o wybudowanie nowej szkoły zaczęto w 1984 roku, kiedy to powołano Społeczny Komitet Budowy Szkoły, który zaczął gromadzić pierwsze fundusze na ten cel. Na początku lat dziewięćdziesiątych dyrektor szkoły, wójt gminy i Społeczny Komitet Budowy Szkoły, rozpoczęli starania o dokumentację na budowę nowej szkoły. Budowę rozpoczęto w kwietniu 1994 roku. Wspólnymi siłami, wójta, pani dyrektor, mieszkańców wsi, którzy pracowali w czynie społecznym, oraz sponsorom, po pięciu latach ciężkiej pracy i nie bez przeszkód w roku 1999 oddano do użytku nowy budynek szkolny. Od roku 2010 szkoła prowadzona jest przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Gminy Baćkowice „EDUKACJA I PRZYSZŁOŚĆ”. Od tego czasu szkoła zyskała nowe wyposażenie dydaktyczne, takie jak tablice interaktywne, laptopy, pomoce matematyczne, przyrodnicze itp. W ubiegłym roku szkolnym budynek przeszedł remont generalny i rozbudowę, inwestycja ta była możliwa dzięki środkom pozyskanym z Unii Europejskiej. Dzięki projektowi unijnemu dwa lata temu powstał również punkt przedszkolny działający nadal i cieszący się dużym zainteresowaniem.

Zdjęcie 1: Szkoła Podstawowa we Wszachowie przed modernizacją

Źródło: GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach

Początków szkolnictwa na terenie Modliborzyc należy szukać pod koniec XIX wieku. Modliborzycy były wtedy wsią gminną w powiecie opatowskim i podlegały organizacyjnie rosyjskim władzom oświatowym w Opatowie. W 1890 roku przystąpiono do reorganizacji szkolnictwa na terenie Królestwa Kongresowego. Prawdopodobnie już wtedy istniała szkoła z wykładowym językiem rosyjskim (gromadzka). Utworzona była w 1896 lub 1898 roku. Brak danych, w której części wsi znajdowała się szkoła oraz ilu uczniów i nauczycieli liczyła. Wiadomo, że działała w latach 1914 - 15 gdyż wspomniana jest w publikacjach z tego okresu. W 1916 roku oświatę na terenie powiatu opatowskiego zaczęli przejmować Polacy. Liczba szkół publicznych wzrosła z 48 do 80. Jednak warunki lokalowe sprawiały, że w latach następnych część szkół zamknięto.

W szkołach gromadzkich uczyli nauczyciele świeccy, przy parafiach księża, zakonnice i organiści. Nauka odbywała się według wzorów rosyjskich. Podstawowymi przedmiotami były nauka czytania i pisanie oraz arytmetyka. Ponadto uczono języka rosyjskiego i niemieckiego. Raz w tygodniu odbywała się lekcja religii. Wiedza z historii i geografii Polski podawana była poza programem. Szkółki kończyła niewielka liczba uczniów przeważnie z bogatszych rodzin. Większość dzieci przestawała się uczyć po pierwszej klasie, ponieważ były potrzebne do pracy w gospodarstwie. Najlepszą szkołką wiejską była szkołka w Bełczu. Szkołce tej z czasem dorównały Modliborzycy.

Szkoła Podstawowa w Modliborzycach została założona w grudniu 1916 roku. Mieściła się w resztówce dworskiej p. Gawrońskich. Były to trzy małe pomieszczenia o pow. 30 m² oddzielone sionką - była niska izba szkolna, podparta dwoma słupami (możliwość zawalenia się sufitu) z dwoma oknami, w dni pochmurne świecono lampą naftową. Zapisano się 120 dzieci - pierwszy dzień nauki miał miejsce w sali kancelarii gminnej. Nauka odbywała się od 8 do 11 a po południu do 15 - 16. Urzędowe otwarcie szkoły odbyło się w kwietniu lub maju 1917 roku. Pierwszą nauczycielką w Modliborzycach była Pani Eugenia Ziółkowska - Tarkowska z Krakowa (wg jej wspomnień) wg innych źródeł Tarczewska. Uczono czterech przedmiotów: języka polskiego, rachunków, religii i historii. Urządzano wycieczki do Ujazdu, na Św. Krzyż i gołoszyckiego lasu. W zimie 1919/20 wystawiono Betlejem Polskie St. Rydla. Były też szkoły w Kobylankach (Kazimierz Kulczyński) i Oziębłowie (Łucja Słowińska ze Starego Sącza). W 1918 roku obowiązek szkolny stał się powszechny. W dniu odzyskania niepodległości na terenie gminy Modliborzycy istniały szkoły gromadzkie w: Modliborzycach (Eugenia Tarkowska), Rudnikach (Łucja Słowińska), Wojnowicach i Bęczu oraz parafialne w Modliborzycach, Strzyżowicach i Kobylanach.

Wiosną 1919 roku samorząd gminy ustalił obwody szkolne lokalizując szkoły w Modliborzycach - II stopnia, w Kobylanach, Wojnowicach i Biskupicach - I stopnia. Warunki lokalowe sprawiały, że nauka odbywała się w resztówkach podworskich i prywatnych izbach (Anieli Wojtowicz, Jana Bąka). W takich warunkach uczono do 1936 roku. Pierwsi nauczyciele pracujący w Modliborzycach to: Eugenia Ziółkowska (1916-1919), Antoni Muszyński (1919 - 1920), Edward Wolf - Ziółkowski (1920 - 1922). W roku 1920 i następnych latach wójtem gminy w Modliborzycach był Wojciech Wójcik, bardzo przychylny dla szkolnictwa, a sekretarzem gminnym w tejże gminie był Żyła. Ponadto w gminie był tak zwany dozór szkolny, którego prezesem był obyw. Moszczyński, który bardzo duże poświęcenie wykazywał dla szkół w całej gminie. Szkoła w Modliborzycach mieściła się w małym budyneczku wynajęty od obyw. Gawrońskiego, który w tym czasie był sędzią pokoju w Iwaniskach, a stale zamieszkiwał w Modliborzycach. W budynku tym były 3 małe pomieszczenia oddzielone od siebie sionką. W jednym z pomieszczeń o powierzchni około 30 m² była izba szkolna, bardzo niska, której sufit był tak pochylony, że groził zawaleniem, dlatego w celu zabezpieczenia go został na środku sali podparty dwoma słupkami, w sali tej były dwa okienka, które ze względu na swoje wymiary, w dni pochmurne powodowały półmrok, że trzeba było świecić lampą naftową. Do szkoły uczęszczały dzieci z kilku, wiosek jak np. z Modliborzyc i kolonii, Gołoszyc wsi i dworu, z Żernik,

Bratkowszczyzny, Piskrzyna i nieco dzieci chodziło jeszcze z Rudnik, te które miały bliżej do tej szkoły, oraz z niektórych przysiółków, jak np. Oziębłowa bez wsi, gdzie była oddzielna szkoła. Ogółem, do szkoły uczęszczało około 120 dzieci.

W 1922 roku podjął pracę Edward Łabudzki (Łabędzki) - inwalida wojenny (nie miał prawej dłoni) - przeniesiony z Kobylan. Przez kilka lat uczyła także pochodząca z Galicji Bojkówna. Po przeniesieniu jej do Opatowa zastąpiła ją Maria Petrykiewicz z Krakowa (wyszła za mąż za Edwarda Łabudzkiego) Pracę podjął także Ludwik Bełczewski. Szkołą kierował Józef Firmanty z Niemienic. Według danych z 1931 roku w Modliborzycach istniała szkoła 7 - klasowa.

W 1936 roku w Modliborzycach oddano do użytku nową szkołę na obrzeżach gromady od strony Rudnik. Budynek był parterowy i mieścił pięć dużych sal lekcyjnych, dwa gabinety na pomoce naukowe i bibliotekę. Szkoła nosiła imię Józefa Piłsudskiego. Realizowano pełny program publicznej szkoły siedmioklasowej. W 1936 roku kierownikiem szkoły został Władysław Paniec. Grono pedagogiczne szkoły stanowili: Honorata Palcowa, Kazimiera Chorabowa, Maria Gawlik, Stanisław Sorokaniuk, Wacław Machnik, Maria Klaczak, Kazimiera Sękarówna i Krystyna Pękalowa.

Po wkroczeniu na teren powiatu opatowskiego wojsk niemieckich w dniach 4 - 5.09.1939r. naukę w szkołach zawieszono. W budynkach przyszkolnych rozlokowali się żołnierze Wehrmachtu. Szkoła w Modliborzycach działała realizując narzucony przez okupanta program klas I - IV. Nieomal jednocześnie zaczęto organizować tajne nauczanie. Na wszystkich tajnych kompletach naukę rozpoczęto w grudniu 1939. Komplety uzupełniały wiedzę szkoły jawnej. Były płatne. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu. Kobylany, Modliborzyce i Planta objęte były wspólną obsadą nauczycielską i podlegały bezpośrednio pod Opatów. Organizatorką kompletów w Modliborzycach była Kazimiera Chorabowa. Dwa komplety tajnego nauczania zorganizowali Pańcowie. Jeden z nich realizował program I klasy gimnazjum. Ponieważ nauczanie w budynku szkoły nie było możliwe ze względu na kwaterujących żołnierzy prowadzenie tajnych kompletów przeniesiono min. do państwa Karbowniczaków i Wojciecha Wójcika. Religię i łacinę wykładał ksiądz Pawlaczek - wikary parafii (zrezygnował po kontroli Niemców).

W okresie okupacji Kobylany, Modliborzyce i Planta objęte były wspólną obsadą nauczycielską i podlegały bezpośrednio pod Tajną Organizację Nauczycielską w Opatowie. Kierownikiem kompletów był Jerzy Czerwiński. Uczyli: mgr Edmund Ginter, Zofia Ginter, Józefa Irówna (od 1943 roku - biologia i geografia), Białowasowa, Stefania Głombiowska

(język polski, historia, biologia, matematyka, religia - od 1943 roku opracowywała programy) mgr Karol Głombiowski (łacina, język niemiecki, geografia), ks. Gołębiowski, ks. Gerard Dogiel, mgr Celina Stoiska (język polski), dr Hieronim Jawłowski (biologia), Jan Parandowski i pod koniec okupacji dr Kazimiera Trymerowa (matematyka, fizyka, chemia). Z religii egzaminowali ks. Romuald Górski w Baćkowicach a po jego śmierci ks. Jan Kościowski w Iwaniskach. Funkcję wizytatora pełnił prof. Uniwersytetu Poznańskiego - Stefan Blachowski.

Dokumentami stwierdzającymi ukończenie danej klasy gimnazjalnej lub licealnej były druki świadectw pisane na maszynie z podpisem nauczyciela obok oceny (podobno się zachowały). Zajęcia lekcyjne odbywały się w mieszkaniach prywatnych blokami tematycznymi (np. językowym, matematyczno - fizycznym). Uczniowie spotykali się co drugi dzień. Nauczyciele uczyli także na Plancie i u "Jędrusiów". Nie pytano i nie dociekano przyczyn nieobecności. Roczne sprawdziany opanowania materiału miały ustną formę, podobnie pytano słówek. Z matematyki były sprawdziany pisemne. Nauczyciele i uczniowie siedzieli przy jednym stole. Po opuszczeniu budynku szkoły przez wojsko próbowano tam przenieść lekcje, ale okazało się to niemożliwe ze względu na możliwość donosów.

Kilku absolwentów tych kompletów kontynuowało po wyzwoleniu naukę w opatowskim liceum, większość ukończyło studia wyższe osiągając nawet tytuły profesorskie (cztery osoby), jeden kapitan Żegluga Wielkiej, jeden generał Wojska Polskiego. Magister Karol Głombiowski był członkiem podziemia o pseudonimie "Andrzej", współpracował a oddziałem "Jędrusiów". Opracowany 27 czerwca 1944 roku plan organizacyjny nauczania szkolnego kompletu pod nazwą Tajne Gimnazjum Ogólnokształcące w Modliborzycach przewidywał znaczne powiększenie liczby uczniów z naboru do klasy pierwszej w roku szkolnym 1944/45. Miały powstać trzy filie nauczania w: Modliborzycach (15), Strzyżowicach (10) i Mydłowie (6 uczniów). Do rozpoczęcia tego roku szkolnego nie doszło z powodu działań frontowych.

Budynek szkoły spłonął dzieląc los większości budynków w Modliborzycach (także kościoła i plebanii) na przełomie 1944 - 1945 roku w wyniku działań wojennych.

Po wyzwoleniu pierwsza szkoła mieściła się we dworze Stanisława Leszczyńskiego w Gołoszycach - kierownikiem był pochodzący z Żernik były żołnierz AK Zygmunt Gromek. Następnie przeniesiona została do trzech drewnianych baraków mieszczących się za cmentarzem w Modliborzycach w kierunku miejscowości Rudniki. Jej kierownikiem został pan Władysław Kapsa.

W 1957 roku szkołę przeniesiono do obecnie użytkowanego budynku. Kierownikiem został pan Jan Skwirowski. Grono pedagogiczne liczyło 6 osób - Leokadia Orlicka, Maria Piechota, Alicja Skwirowska, Władysław Kapsa, Leonard Stobiecki i Szymon Cebula.

W roku szkolnym 1958/59 do szkoły uczęszczało 247 uczniów. Nowy kierownik energicznie przystąpił od zagospodarowywania terenu wokół szkoły - w kwietniu 1959 roku posadzono drzewa wokół budynku, wyrównano i utwardzono boisko szkolne. Ważnym wydarzeniem w życiu szkoły było...kupno telewizora - pierwszego na wsi. Organizowano choinki szkolne, wycieczki, istniały drużyny piłki nożnej i ręcznej.

W 1967 roku dyrektorem szkoły został pan Józef Siastacz. Dzięki niemu założono w szkole kanalizację, centralne ogrzewanie i parkiety. Aktywnie działała drużyna harcerska prowadzona najpierw przez pana Aleksandra Rychtę a potem przez panią Mirosławę Prus, objęto opieką cmentarz żołnierski 1914 - 1918 w Gołoszycach, działał chór harcerski, drużyny piłki ręcznej i nożnej, podobnie jak w latach poprzednich organizowano wycieczki, imprezy szkolne, akademie okolicznościowe, choinki, Andrzejki itd. Grono pedagogiczne podlegało stałym rotacjom i liczyło 8 - 14 osób. W 1974 roku uczyli min.: Teresa Łebek, Aleksandra Siastacz, I. Sus, Józef Siastacz, Lucyna Bielecka, Zofia Słoczyńska, Zofia Kaczmarczyk.

W 1986 dyrektorem szkoły została pani Mirosława Prus. W 1988 roku powstał Szkolny Zespół Pieśni i tańca "Molborzanie", drużyna harcerska im. mjr "Ponurego". W roku 2003 szkoła uzyskała tytuł "Szkoły z Klasą".

Od 1 września 2010r. organem prowadzącym szkołę jest Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Gminy Baćkowice „EDUKACJA I PRZYSZŁOŚĆ”, a dyrektorem placówki p. Agnieszka Januszewska.

Zdjęcie 2: Szkoła Podstawowa w Modliborzycach przed modernizacją

Źródło: GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zdjęcie 3: Szkoła Podstawowa w Modliborzycach po modernizacji

Źródło: GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Zespół Szkół Publicznych w Baćkowicach

W 1918 r. został przysłany do Baćkowic nauczyciel p. Rylski, który rozpoczął organizować szkołę. W starym budynku przy szosie, który za czasów carskich służył za sklep wódczany, tak zwany monopol, założono pierwszą szkołę. Do szkoły zapisało się około 132 dzieci z różnych wsi gminy Baćkowice. Były to dzieci w wieku już starszym i przeważnie chłopskie. Naukę prowadzono w trzech oddziałach na zmianę. Do 1923 r. szkoła znajdowała się w dalszym ciągu w budynku dawnego sklepu, który przedstawiał starą ruderę. Dopiero kolejny nauczyciel p. Jan Wodyński zaczął się starać o wybudowanie nowej, odpowiedniej szkoły. W tym celu zakupiono plac o powierzchni 0,84 ha w pobliżu starej szkoły. W 1924 r. powstała nowa szkoła, która składała się z dwóch sal i mieszkania dla kierownika szkoły. Pracowało wówczas dwóch nauczycieli. Na przełomie 1925/1926 r. przy szkole wybudowano budynki gospodarcze. Budynek ten przetrwał do 1944 r., do czasu działań wojennych podczas II wojny światowej.

Szkoła w dalszym ciągu podwyższała szczebel organizacji. Od początku 1928 r. w szkole pracowało czworo nauczycieli, a zajęcia odbywały się jeszcze w dwóch dodatkowych salach, wynajętych u gospodarza p. Mazura w Baćkowicach. W 1936 r. została podjęta decyzja o budowie nowej szkoły. Fundusze na ten cel miano uzyskać z Zarządu Gminnego w Baćkowicach, z Wydziału Powiatowego i z Towarzystwa Popierania Budowy Szkół. Na początek Zarząd Gminy zaciągnął pożyczkę w Kasie Stefczyka w Baćkowicach i zakupił część materiału budowlanego. Zarząd Gminy zdecydował o budowie szkoły drewnianej a nie murowanej, jako tańszej.

W 1937 r. rozpoczęto budowę nowej szkoły o siedmiu salach lekcyjnych i czterech służących do innych celów. W tym okresie szkoła była obficie zaopatrzona w pomoce naukowe.

W sierpniu 1940 r. stara i nowa szkoła, zostały zajęte przez wojska niemieckie. Wówczas zniszczona została przez żołnierzy niemieckich prawie całkowicie biblioteka szkolna, jak również część wyposażenia szkoły.

Na przełomie 1942/1943 r. nowa szkoła została zajęta na magazyn zbożowy. Pomimo to lekcje odbywały się, ale nie było, z czego się uczyć, ponieważ podręczniki zostały zniszczone przez Niemców. Na wiosnę 1944 r. został zlikwidowany magazyn zbożowy w nowej szkole. W sierpniu tego roku wkroczyła na te tereny armia radziecka. O rozpoczęciu roku szkolnego nie było mowy, ponieważ Baćkowice znajdowały się w linii ostrzału artylerii. W pierwszych dniach września 1944 r. miejscowość ta znalazła się zupełnie na linii frontowej. Niemieccy żołnierze pociskami artyleryjskimi spalili wszystkie zabudowania Baćkowic oraz obie szkoły z całym inwentarzem i biblioteką.

Na początku września 1945 r. teren Baćkowic został częściowo rozminowany i rozpoczęła się praca nad odbudową miejscowości. Po przeprowadzeniu prowizorycznego remontu domu Kasy Stefczyka, postanowiono uruchomić szkołę. Wówczas dzieci otrzymały podręczniki, a ich edukacją zajęły się trzy nauczycielki: p. Łojek Helena, p. Tkaczyk Władysława i p. Brożko Zofia.

W 1947 r. szkoła otrzymała z Inspektoratu Szkolnego trochę książek do biblioteki szkolnej i nauczycielskiej jak również mapy. Od tego momentu bardzo powoli zaczęła odnawiać się szkoła wraz z całym zapleczem dydaktycznym.

W 1960 r. zajęcia odbywały się w siedmiu salach lekcyjnych. Ciasnota lokalowa bardzo utrudniała rozwój pracy szkoły. I tak w 1962 r. powołano Komitet Budowy Nowej Szkoły w Baćkowicach. Zajmował się on zdobywaniem funduszy na ten cel. Do powstania nowej placówki zajęcia odbywały się w starej szkole.

17 października 1973 r. oddano do użytku nową szkołę, a kilka lat później doprowadzono do stanu używalności jej drugie skrzydło. Od 1 listopada 1991 roku w budynku szkoły mieści się Gminne Przedszkole, którego dyrektorem do roku 2010 była pani Jadwiga Gospodarczyk.

Na bazie szkoły podstawowej, 1 września 1999 r. powstało Gimnazjum Publiczne. Dyrektorem był pan Zbigniew Majecki. Dyrektorem Publicznej Szkoły Podstawowej była pani Alicja Czekaj.

Od dnia 1 września 2010 r. Gimnazjum Publiczne, Szkoła Podstawowa i Gminne Przedszkole utworzyły Zespół Szkół Publicznych.

Obecnie Zespół Szkół Publicznych w Baćkowicach posiada salę gimnastyczną (dużą i małą), świetlicę, dwie pracownie komputerowe oraz odpowiednio wyposażone sale lekcyjne. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele korzystają ze stołówki szkolnej.

Zdjęcie 4: Zespół Szkół w Baćkowicach

Źródło: GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

4.1 Baza szkół i przedszkoli

Tabela 1: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Gminy Baćkowice

Placówka	Adres siedziby oraz e-mail
Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie	Piórków 9 27-552 Baćkowice tel. 158687323 psppiorkow@wp.pl
Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie	Wszachów 49A 27 – 552 Baćkowice tel.158687347 spwszachow@wp.pl
Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach	Modliborzyce 93 27-552 Baćkowice tel.158681775 modliborzyce@poczta.fm
Zespół Szkół Publicznych w Baćkowicach	Baćkowice 100 27-552 Baćkowice tel.158686579 gimbac@interia.pl

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Baćkowice

Tabela 2: Obwody szkolne

Placówka	Podział obwodów
Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie	Piórków, Piórków Kolonia, Nieskurzów Nowy
Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie	Wszachów
Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach	Modliborzyce, Piskrzyn, Gołoszyce, Oziębłów, Rudniki
Publiczna Szkoła Podstawowa w Baćkowicach	Baćkowice, Olszownica, Żerniki, Baranówek, Jancyce, Nieskurzów Stary
Gimnazjum w Baćkowicach	cała gmina Baćkowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Baćkowice

4.2 Uczniowie

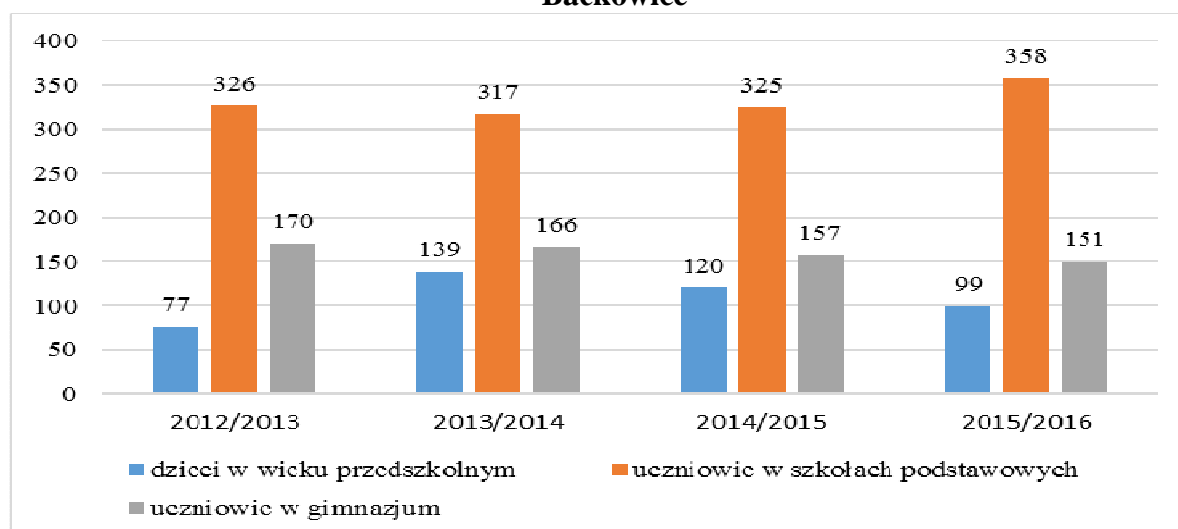
Łącznie do wszystkich przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Baćkowice w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało **608 dzieci i młodzieży**. Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów uczęszczającą do poszczególnych placówek na terenie Gminy Baćkowice.

Tabela 3: Liczba uczniów na terenie Gminy Baćkowice w poszczególnych placówkach

Placówka	Adres siedziby oraz e-mail	Liczba uczniów			
		2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie	Piórków 9 27-552 Baćkowice tel. 158687323 psppiorkow@wp.pl	SP-63 0-12	SP-58 0-12	SP-60 0-7	SP-51 0-11
Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie	Wszachów 49A 27 – 552 Baćkowice tel.158687347 spwszachow@wp.pl	SP-46 0 – 17	SP-46 0 – 19 PP – 20	SP-51 0 – 18 PP – 17	SP-60 0.– 13 PP – 16
Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach	Modliborzyce 93 27-552 Baćkowice tel.158681775 modliborzyce@poczta.fm	SP- 52 0-20	SP-54 0- 18 PP-20	SP-61 0-20 PP-13	SP-68 0-15 PP-12
Zespół Szkół Publicznych w Baćkowicach	Baćkowice 100 27-552 Baćkowice tel.158686579 gimbac@interia.pl	G-170 SP-133 0- 19 P- 41	G-166 SP-129 0- 25 P- 55	G-157 SP-126 0- 25 P- 47	G-151 SP-153 0- 33 P- 25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Baćkowice

Wykres nr 1: Ilość dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie Gminy Baćkowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Baćkowice

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Gminy. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy mają zapewnione wsparcie m.in. poprzez nauczanie indywidualne, rewalidację. Szkoły współpracują m.in. z logopedą. Dla dzieci z problemem nadwagi bądź otyłości oraz wadą postawy organizowane są zajęcia korekcyjne.

Tabela 4: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy

Nazwa zajęć dodatkowych	PSP w Piórkowie	PSP we Wszachowie	PSP w Modliborzycach	ZSP w Baćkowicach
	Liczba uczniów			
Nauczanie indywidualne	0	0	1	1
Rewalidacja	0	0	2	5
Zajęcia korekcyjne	0	0	12	8
Wczesne wspomaganie	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Baćkowice

Tabela 5: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych

Placówki	Biblioteka		Logopeda		Świetlica		Pedagog	
	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów
PSP w Piórkowie	1	50	0	0	0	0	0	0
PSP we Wszachowie	2	60	0	0	1	15	0	0
PSP w Modliborzycach	2	68	1	12	4	40	0	0
ZSP w Baćkowicach	30	304	1	15	33	129	10	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Baćkowice

Szkoły na terenie Gminy Baćkowice zapewniają dodatkowe zajęcia (koła zainteresowań, koła naukowe), które służą rozwijaniu zdolności, umiejętności i zainteresowań, pracę indywidualną z uczniami szczególnie uzdolnionymi oraz pomoc w przygotowaniu do olimpiad i konkursów przedmiotowych.

Koła zainteresowań działające w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2015/2016 to m.in.:

PSP w Piórkowie: kółko przyrodnicze, sekcja tenisa stołowego.

PSP we Wszachowie: zajęcia artystyczne (kl. I-VI), zajęcia z tablicą multimedialną, zajęcia rytmiczne, pływalnia (kl. I-III).

PSP w Modliborzycach: koło plastyczne (kl. I-VI), koło ortograficzne (kl. I-VI), koło czytelnicze (kl. I-VI), pływalnia (kl. I-III).

ZSP w Baćkowicach: zajęcia rozwijające zainteresowania teatralne, zajęcia z ekonomii, zajęcia dziennikarskie, zajęcia rekreacyjne z elementami nauki pływania na pływalni (kl. 0 i kl. I-III), SKS, chór szkolny.

Uczniowie zdolni z terenu gminy są wpierani na każdym etapie kształcenia m.in. poprzez:

- dostosowanie metody i formy pracy do potrzeb, predyspozycji i uzdolnień;
- motywacja do udziału w olimpiadach, kursach, turniejach, warsztatach, obozach naukowych, projektach i programach przeznaczonych dla uczniów zdolnych, w tym stypendialnych i grantowych;
- wskazywanie kierunków rozwoju, współpracuj z innymi podmiotami i osobami, m.in. z rodzicami i instytucjami.

Poniższa tabela przedstawia informacje nt. uczniów zdolnych uczęszczających do szkół z terenu Gminy Baćkowice.

Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych uczęszczających do szkół na terenie gminy Baćkowice

Szkoła	Olimpijczycy
ZSP w Baćkowicach	1 osoba – informatyka
	1 osoba – język polski
	1 osoba - historia
	2 osoby – geografia

Źródło: Urząd Gminy Baćkowice

Tabela 7: Osiągnięcia sportowe

Szkoła	Nazwa zawodów	Osiągnięcie
PSP w Piórkowie	Półfinał Wojewódzki Świętokrzyskich Igrzysk w Drużynowym Tenisie Stołowym	drużyna dziewcząt 3 miejsce, drużyna chłopców 5 miejsce

	Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej	drugie miejsce na szczeblu powiatowym
ZSP w Baćkowicach	Ogólnopolski Finał Czwartków lekkoatletycznych w biegu na 300 m w kat. dziewcząt	4 miejsce
	Finał Wojewódzki w indywidualnych zwodach lekkoatletycznych w biegu na 300 m w kat. dziewcząt	1 miejsce
	Finał Wojewódzki w indywidualnych zwodach lekkoatletycznych w biegu na 60 m w kat. dziewcząt	2 miejsce
	Finał Wojewódzki w indywidualnych biegach przełajowych na 800 m w kat. dziewcząt	2 miejsce
	Finał Wojewódzki w drużynowych biegach przełajowych na 800 m w kat. dziewcząt	5 miejsce
	Finał Wojewódzki Turnieju o puchar Tymbarku „z podwórka na stadion” w kat dziewcząt U -12	1 miejsce
	Finał Wojewódzki Turnieju o puchar Tymbarku „z podwórka na stadion” w kat chłopców U -8	1 miejsce
	Finał Krajowy Turnieju o puchar Tymbarku „z podwórka na stadion” w kat dziewcząt U -12	16 miejsce
	Finał Wojewódzki w sztafetach Pływackich szkół Gimnazjalnych w kat chłopców i dziewcząt	6 miejsce
	Półfinał Wojewódzki Miniolimpiady Świętokrzyskiej	1 miejsce
	Finał Wojewódzki Turnieju Orlika o Puchar premiera RP w kat dziewcząt U - 12	2 miejsce

Źródło: Urząd Gminy Baćkowice

Gmina Baćkowice wspiera dzieci i młodzież poprzez:

- finansowanie dożywiania
- stypendia
- dowóz uczniów do placówek oświatowych

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Baćkowicach.

Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Gminy Baćkowice

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2015/2016
PSP w Piórkowie	14 osoby	32 osoby
PSP we Wszachowie	Dofinansowanie z OPS – 29 osoby, indywidualne dożywianie -13 osoby	Dofinansowanie z OPS – 26 osoby, indywidualne dożywianie – 24 osoby
PSP w Modliborzycach	Dofinansowanie z OPS – 25 osoby, indywidualne dożywianie -15 osoby	Dofinansowanie z OPS – 23 osoby, indywidualne dożywianie -27 osoby
ZSP w Baćkowicach	Dofinansowanie z OPS – 65 osoby, indywidualne dożywianie -283 osoby	Dofinansowanie z OPS – 55 osoby, indywidualne dożywianie -275 osoby

Źródło: Urząd Gminy Baćkowice

Uczniom pochodzącym z rodzin mających trudną sytuację materialną wypłacane są stypendia socjalne. W roku szkolnym 2015/2016 stypendia otrzymało **61 uczniów**. Należy zaznaczyć, że liczba osób ubiegających się o zasiłki szkolne nieco zmalała względem roku szkolnego 2014/2015.

Tabela 9: Liczba wypłacanych stypendiów szkolnych w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016

Szkoła do której uczęszcza uczeń	Stypendia	
	2014/2015	2015/2016
Szkoły podstawowe	64	61
Gimnazja	0	0

Źródło: Urząd Gminy Baćkowice

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. W roku szkolnym 2015/2016 do szkół na terenie gminy Baćkowice dowożonych było 285 uczniów.

Tabela 10: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły

Placówka	Miejscowość	Ilość uczniów	Przewoźnik
PSP w Piórkowie	Piórków	7	PKS Ostrowiec
PSP we Wszachowie	Wszachów	15	Gmina Baćkowice
PSP w Modliborzycach	Gołoszyce	11	PKS
	Rudniki	7	
	Piskrzyn	16	
	Oziębłów	4	
	Modliborzyce	1	
ZSP w Baćkowicach	Gołoszyce	3	PKS
	Oziębłów	2	
	Rudniki	2	
	Jancyce	10	
	Modliborzyce	7	
	Piskrzyn	11	
	Baranówek	15	
	Wszachów	25	
	Nieskurzów Nowy	16	
	Piórków	25	
	Niekurzów Stary	51	autobus szkolny
	Olszownica	29	
	Gołoszyce	11	
	Żerniki	14	
	Baćkowice	3	

Wnioski:

1. W ciągu ostatnich dwóch lat nastąpił znaczący spadek liczby dzieci przebywających w przedszkolach na terenie gminy.
2. Liczba dzieci w gimnazjum co roku ulega spadkowi.
3. W ciągu ostatnich trzech lat wzrost dzieci w szkole podstawowej.
4. W ostatnim roku zmniejszyła się liczba dzieci objętych stypendiami szkolnymi.
5. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
6. W ostatnim roku wzrosła liczba dzieci dożywianych na terenie Gminy.
7. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
8. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce w tym ucznia z niepełnosprawnościami.

4.3 System zarządzania

Organem prowadzącym jednostek oświatowych z terenu gminy jest Gmina Baćkowice oraz Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Gminy Baćkowice „EDUKACJA I PRZYSZŁOŚĆ”, które sprawują nadzór nad szkołami w zakresie spraw administracyjno-finansowych. Za całokształt nadzoru pedagogicznego odpowiada z kolei Kuratorium Oświaty w Kielcach. Polega on między innymi na ocenie stanu, efektów i warunków pracy dydaktycznej, działalności wychowawczej oraz opiekuńczej. Za bieżące funkcjonowanie placówki odpowiada dyrektor przedszkola, szkoły bądź gimnazjum. Sprawuje on opiekę nad dziećmi i młodzieżą w procesie dydaktycznym i wychowawczym w swojej placówce. Jest bezpośrednim przełożonym wszystkich pracowników oraz odpowiada za realizację planu finansowego. Pomimo szerokiego zakresu kompetencji, w praktyce pozycja dyrektora placówki oświatowej jest ograniczona. Za sprawy finansowe odpowiada organ prowadzący szkołę, a za kwestie dydaktyczne Kuratorium Oświaty, w związku z czym dyrektor jest zmuszony do przestrzegania zaleceń formułowanych w trybie nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty.

4.4 Kadra oświatowa

Kadra oświaty to kluczowy element zasobów kapitału intelektualnego Gminy Baćkowice. To jedna z grup, która będzie w istotnym stopniu decydowała o rozwoju Gminy Baćkowice. Nauczyciele z terenu Gminy ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie poprzez doksztalcanie i uzupełnianie wiedzy czy też stosowania innowacyjnych metod prowadzenia zajęć. Poniższe tabele przedstawiają dane nt. stanu zatrudnienia w poszczególnych placówkach oraz dane na temat kwalifikacji zawodowych kadry oświatowej.

Tabela 11 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikacje	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
PSP w Piórkowie	9	0	0	0	0	0	4	5
PSP we Wszachowie	9	2	0	1	0	5	6	1
PSP w Modliborzycach	11	0	0	0	0	5	3	3
ZSP w Baćkowicach	32	0	0	0	0	1	10	21

Wnioski:

- Większość zatrudnionych nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.
- Stopień nauczyciela dyplomowanego posiada 30 zatrudnionych nauczycieli natomiast mianowanych 23 zatrudnionych nauczycieli.
- Należy wzmocnić umiejętności posługiwania się i wykorzystania w procesie kształcenia technologii TIK.

4.5 Baza lokalowa

Szkoły posiadają zróżnicowaną ofertę edukacyjną. Gmina Baćkowice dobrze dba o swoje placówki oświatowe. W miarę możliwości finansowych stopniowo je modernizuje, remontuje i doposaża. Jak oceniają dyrektorzy placówek, stan bazy jest ogólnie dobry, ale z uzyskanych informacji wynika, że potrzeby w tym zakresie są jeszcze bardzo duże. Przedszkola, szkoły i gimnazja dysponują budynkami o różnym wieku, około 80% budynków użytkowanych przez placówki oświatowe to budynki wymagające przeprowadzenia podstawowych prac modernizacyjnych. Poniższa tabela przedstawia dane na temat stanu bazy lokalowej poszczególnych szkół.

Tabela 12: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy

Wyszczególnienie	PSP w Piórkowie	PSP we Wszachowie	PSP w Modliborzycach	ZSP w Baćkowicach
liczba sal lekcyjnych	6 (2 sale wyposażone w tablice multimedialne i drukarki wielofunkcyjne)	8	8	18
wyposażenie sali komputerowej	10 stanowisk komputerowych, drukarka wielofunkcyjna, projektor audiowizualny	10 komputerów stacjonarnych, rzutnik multimedialny, laptop dla nauczyciela, drukarka laserowa	16 stanowisk komputerowych, 12 komputerów 2w1, drukarka laserowa, skaner, tablica interaktywna e-beam, projektor	SP- 11 komputerów, drukarka laserowa, G- 16 komputerów, drukarka laserowa, tablica multimedialna
sala gimnastyczna	TAK (wymiary 12m x 24m)	sala zajęć ruchowych	sala do zajęć ruchowych	TAK
wyposażenie sali gimnastycznej	podstawowy sprzęt do zajęć WF (piłki, materace, tor przeszkód, skrzynia, kozioł, 5 stołów do gry w tenisa stołowego, siatki do siatkówki, tablice koszowe, bramki do piłki ręcznej, babunihokej, badminton)	2 materace, 3 drabinki, 10 piłek, drobne przybory do ćwiczeń typu: ringo, skakanki, obręcze	drobny sprzęt sportowy	2x bramka do piłki ręcznej, 2x tablica do koszykówki, 4x ławeczki gimnastyczne, 2x piłkochwyty, 1 komplet słupków do siatkówki
sala multimedialna	-	-	16 stanowisk ze słuchawkami, laptop, projektor, tablica interaktywna	pracownia języków obcych 26 stanowisk uczniowskich, projektor multimedialny

stołówka	posiłki dostarczane przez firmę cateringową	TAK	TAK	TAK
biblioteka	TAK	TAK	TAK	TAK
boisko	boisko do piłki nożnej o wym. 70mx40m	boisko z nawierzchnią trawiastą	boisko z nawierzchnią trawiastą i asfaltową	TAK

Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej na terenie gminy należy określić jako dobry. Aby uczniowie szkół, przedszkoli i gimnazjum z terenu Gminy mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Poniżej przedstawiamy potrzeby z jakimi borykają się placówki na terenie Gminy Baćkowice.

PSP w Piórkowie

POTRZEBY

W najbliższym czasie istnieje potrzeba przeprowadzenia/wykonania:

- remontu posadzek w sali komputerowej i kancelarii
- prac naprawczych dachu na budynku szkoły
- prac odprowadzenia wód spadkowych z dachu
- remontu drogi dojazdowej do kotłowni
- budowy powierzchni twardej i równej na parkingu przed szkołą
- wykonania bezpiecznego wyjścia poza furtkę ze szkoły na jezdnię
- rewitalizacji boiska zewnętrznego- wykonanie budowy boiska do siatkówki i piłki koszykowej wraz z widownią

Kolejnym elementem jest zakup doposażenia szkoły m.in.: piłki do gier, komputery itp. oraz adaptacja i doposażenie sali matematyczno-przyrodniczej.

PSP we Wszachowie

POTRZEBY

PSP we Wszachowie przeszła generalny remont - obecnie trwają prace wykończeniowe.

W najbliższym czasie istnieje potrzeba budowy sali gimnastycznej oraz zagospodarowania strychu szkoły na sale lekcyjne.

W placówce istnieje potrzeba zakupu niezbędnego wyposażenia do którego zaliczyć można m.in.: laptopy, komputery do świetlicy, tablice, szafy biblioteczne wraz z książkami,

lekturami dla dzieci i młodzieży, zestawy instrumentów, aparat fotograficzny, zestawy dydaktyczne m.in. zestaw przyrodniczy oraz sprzęt sportowy oraz adaptacja i doposażenie sali matematyczno-przyrodniczej.

PSP w Modliborzycach

POTRZEBY

Stan budynku PSP można ocenić jako dobry - w roku szkolnym 2015/2016 budynek przeszedł gruntowny remont w projekcie termomodernizacyjnym. Pracami jakie należy wykonać w najbliższej przyszłości jest budowa sali gimnastycznej, zagospodarowanie strychu na sale lekcyjne (lub dobudowanie 3 pomieszczeń) oraz budowa ogrodzenia terenu szkoły.

W najbliższym czasie należałoby zakupić m.in. tablice interaktywne czy wyposażyć pracownie komputerowe w nowy sprzęt. Współczesny uczeń na co dzień korzysta z komputera, tabletu, Internetu, telefonu komórkowego oraz innych zdobyczy techniki. Jest przyzwyczajony do szybkiego, wielokanałowego i multimedialnego pozyskiwania informacji. To właśnie szybki rozwój nowych technologii stawia przed nauczycielem nowe, niespotykane wcześniej w pracy z uczniem wyzwania. Szybki i łatwy dostęp do informacji wymusza na nauczycielu nowe podejście do edukacji. Nie może być mowy o skutecznej edukacji bez zaangażowania nowych technologii.

Placówka wymaga również zakupu wyposażenia meblowego (tj. szafki, półki, biurka dla nauczycieli, szafki biblioteczne) oraz sportowego (tj. drabinki, piłki, materace itp.). Dodatkowymi pracami jest adaptacja i wyposażenie sali matematyczno-przyrodniczej.

ZSP w Baćkowicach

POTRZEBY

Stan techniczny – dobry. Budynek po termomodernizacji w 1997 roku. Prace jakie należy wykonać w najbliższej przyszłości jest wymiana instalacji wodno – kanalizacyjnej z możliwością włączenia odnawialnych źródeł energii, budowa siłowni wewnętrznej z pomieszczeniami magazynowymi, budowa budynku fitness, siłowni/odnowy biologicznej związane z zajęciami sportowymi przy Zespole Szkół.

Kolejnymi potrzebami jakie posiada placówka jest zakup wyposażenia:

- tablice interaktywne
- laptopy
- drukarka laserowa kolorowa

- zestawy robotów do nauki programowania
- sprzęt sportowy typu bloki startowe, kolce biegowe, piłki, płotki itp.
- pomoce dydaktyczne do sali matematyczno-przyrodniczej

Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów realizowanych na terenie gminy Baćkowice przez placówki oświatowe.

Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Baćkowice głównie z obszaru edukacji

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
PSP w Piórkowie				
1.	Uaktywnienie ruchowo-turystyczne dzieci poprzez prowadzenie dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowo-turystycznych. (PIS)	08.09.2008 do 10.12.2008	8 400,00 zł	Rajd rowerowy do zamku w Ujeździe – 20 osób, Rajd pieszy po Górach Świętokrzyskich -28 dz., Wycieczka do Bałtowa i Krzemionek Opatowskich- 41 dz., Zajęcia z mini-piłki nożnej – 24 dz., Zajęcia z tenisa stołowego – 20 dz., Otwarty turniej tenisa stołowego – 38 dz., Zajęcia z unihokeja – 25 dz.
2.	„Odпочzywaj Aktywnie” (PIS)	1.06.2009 do 30.11.2009	11 988,00 zł	Gry i zabawy siatkówka, Turniej Sportowy sprawności fizycznej, Rajd rowerowy do Grzegorzowic, Wyjazdy na basen z nauką pływania, Rajd pieszy z Huty Szklanej do Piórkowa, Gry sportowe – koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, unihokej i badminton
3.	„Nie bój się komputera” (PIS)	28.05.2009/ 11.09.2009	2 760,00 zł	14 dorosłych osób nabyło umiejętność obsługi komputera
4.	„Zaprezentuj siebie” (PIS)	09.06.2010/ 24.07.2010	1 130,00 zł	Tworzenie prezentacji multimedialnych i nauka obsługi komputera- 11 osób dorosłych
5.	„Weekend na Sportowo”	06.08.2010/ 24.09.2010	8 999,00 zł	Gry i turnieje sportowe. Wyjazd na mecz Vive Targi Kielce. Zajęcia skierowane dla młodzieży

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023

6.	„Tradycja i nowoczesność”(PIS)	02.09.2010/26.09.2010	8 459,00 zł	Zajęcia dla mieszkańców: wycieczka do Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni, zajęcia z pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, pieśni regionalne, pieczenie chleba, warsztaty kulinarne, zajęcia słomkarskie, spotkania z komputerem, wyjazd na Święty Krzyż, Warsztaty ceramiczne, Tkackie i Kowalskie w miejscowości – Wiącka – Kapkazy
7.	„Co słycać w literaturze”(PIS)	15.08.2010/ 30.09.2010	10 000,00 zł	Zajęcia czytelnicze z uczniami i wyjazd do Teatru Żeromskiego w Kielcach.
8.	„Angielski dla Każdego”(PIS)	07.07.2010/ 30.09.2010	4 560,00 zł	Kurs dla początkujących z Języka angielskiego dla 10 osób dorosłych.
9.	„Radosna Szkoła”	2010/2011	5995,50 zł.	Wyposażenie Sali kl. I w pomoce do nauki i zabawy
10.	„Indywidualizacja procesu nauczania”	2011/2012	27 300,00 zł	Doposażenie w specjalistyczne pomoce dydaktyczne, Przeprowadzenie zajęć dodatkowych dla 32 uczniów kl. I-III
11.	Kurs ECDL	2013		Nauczyciele PSP w Piórkowie nabyli umiejętność obsługi komputera, poświadczone zaświadczeniami
12.	Plac zabaw przy PSP w Piórkowie. LGD Łągów	2014	60 000,00 zł.	Wybudowanie placu zabaw
13.	Dziennik elektroniczny Librus i e-nauczanie.	2014		Nabycie kompetencji obsługi dziennika elektronicznego.
PSP we Wszachowie				
1.	Świetlica bawi i uczy	2008		Zagospodarowanie czasu wolnego, tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, rozwijanie zainteresowań artystycznych dzieci
2.	Radosna Szkoła	przed 2010r.		Doposażenie szkoły

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023

3.	Rodzinna zabawa – wielka radość w ramach programu integracji społecznej, Moje pierwsze kroki w przedszkolu Happy English	sierpień – wrzesień 2010	12 000,00 zł	Aktywny wypoczynek w gronie rodzinnym, tworzenie warunków do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, nauka języka angielskiego poprzez zabawę
4.	Indywidualizacja procesu nauczania	od września 2011 do czerwca 2012		Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów klas I – III, podniesienie umiejętności w czytaniu i pisaniu dzieci, które mają trudności w ich zdobywaniu, podniesienie poziomu umiejętności matematycznych dzieci oraz rozwijanie zainteresowań uczniów szczególnie uzdolnionych ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno – przyrodniczych
5.	Elektroniczny dziennik ocen w Gminie Baćkowice	1.09.2011 do 31.12.2011		Umiejętność korzystania z komputera, Internetu, śledzenie na bieżąco postępów ucznia, korzystanie z zasobów edukacyjnych Platformy edukacyjnej związanej bezpośrednio z dziennikiem elektronicznym
6.	Bajkowy Świat Przedszkolaków	1.02.2014 – 30.06.2015		Utworzenie punktu przedszkolnego, wyposażenie Sali
7.	Przedszkole w szkole	2015	87 000,00 zł	Doposażenie sali przedszkolnej
8.	Termomodernizacja			Generalny remont budynku wewnątrz i na zewnątrz, dobudowane piętro. Elewacja, docieplenie, modernizacja kotłowni, pompy ciepła, panele fotowoltaiczne, ogrzewanie podłogowe w każdej sali, wymiana okien
PSP w Modliborzycach				
1.	Radosna Szkoła	Przed 2010		Doposażenie szkoły
2.	EanglichTeaching	20.09. 2011-20.12.2011	12 000,00 zł	Dodatkowe zajęcia z j. angielskiego dla uczniów

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023

3.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania	01.10.2011– 29.06.2012		Doposażenie sal szkolnych, dodatkowe zajęcia dla uczniów, wyrównywanie szans edukacyjnych
4.	Elektroniczny dziennik ocen	1.09.2011-31.12.2011		Wspomaganie funkcji wychowawczo-opiekuńczej szkoły
5.	Plac zabaw	2014	60 000,00 zł	Powstanie przyszkolnego placu zabaw
6.	Bajkowy Świat Przedszkolaków	1.02.2014 – 30.06.2015		Utworzenie punktu przedszkolnego, wyposażenie sali
7.	Przedszkole w szkole	2015	87 000,00 zł	Doposażenie sali przedszkolnej
8.	Termomodernizacja			Gruntowny remont budynku wewnątrz i na zewnątrz. Elewacja, docieplenie, modernizacja kotłowni, pompy ciepła, panele fotowoltaiczne, ogrzewanie podłogowe w każdej sali, wymiana okien
ZSP w Baćkowicach				
1.	Radosna szkoła	2010	12 000,00 zł	Doposażenie szkoły w sprzęt do dużej i małej motoryki
2.	Edukacja naszą szansą na lepszy start	2012-2013	426 580,00 zł	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, doposażenie szkoły, wykorzystanie nowych technologii w edukacji
3.	Indywidualizacja procesów nauczania i wychowania uczniów klas I-III w kontekście wdrażania nowej podstawy kształcenia ogólnego	2011-2012	30 000,00 zł	Zajęcia dodatkowe dla uczniów klas I-III doposażenie szkoły
4	Projekt edukacji ekonomicznej „Na własne konto”	2013-2014, 2015-2016		Zajęcia ekonomiczne

Wnioski:

1. Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się w placówkach wymaga wymiany.
3. Wszystkie szkoły należy doposażyć w pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy, meble.
4. Przy ZSP w Baćkowicach należy przeprowadzić rewitalizację boiska – utworzenie boiska do siatkówki i piłki koszykowej wraz z widownią.

4.6 Efektywność nauczania

Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki egzaminów zewnętrznych. W tabelach poniżej zamieszczone są średnie wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów z Gminy Baćkowice. Od kwietnia 2002 roku przeprowadza się powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalają na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016

L.p.	Szkoła	Część 1		język polski	matematyka	język angielski	
		Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Piórkowie	10	51,8	56,5	47,0	10	47,5
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa we Wszachowie	8	79,4	81,9	76,9	8	67,5
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Modliborzycach	14	66,6	70,7	62,5	14	70,5
4	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół Publicznych w Baćkowicach	19	55,5	65,8	45,3	19	62,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach:

Część **humanistyczna** składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z zakresu: historii i wiedzy o społeczeństwie.

Część **matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

W części dotyczącej **języka obcego nowożytnego** gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.

Tabela 15: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016

Szkoła	Egzamin	Najniższe	Bardzo niskie	Niskie	Niżej średnie	Średnie	Wyżej średnie	Wysokie	Bardzo wysokie	Najwyższe	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		Rozkład krajowy wyników									
		4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%	
		Liczba uczniów w szkole według wyników									
		Niskie			Średnie			Wysokie			
Gimnazjum w Zespole Szkół Publicznych w Baćkowicach	Język polski	2	2	10	8	9	8	6	3	2	
	Historia i WOS	2	7	3	11	11	7	1	4	4	
	Matematyka	0	4	5	12	11	8	5	3	2	
	Przedmioty przyrodnicze	2	2	5	15	13	6	3	2	2	
	Język angielski PP	1	0	0	1	4	3	1	1	1	
	Język angielski PR	1	0	1	1	2	3	3	0	1	
	Język rosyjski PP	1	4	4	8	11	6	3	1	0	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Tabela 16: Wyniki szkół – egzamin gimnazjalny 2016

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum w Zespole Szkół Publicznych w Baćkowicach	Język polski	50	68	68	65	69	69
	Historia i WOS	50	55	55	53	56	56
	Matematyka	50	47	47	45	48	49
	Przedmioty przyrodnicze	50	49	49	48	52	51

	Język angielski PP	12	73	73	59	63	64
	Język angielski PR	12	53	53	40	43	45
	Język niemiecki PP	38	57	57	53	58	61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Dane przedstawione powyżej wskazują iż uczniowie z terenu Gminy mają dobre wyniki z egzaminu gimnazjalnego.

Wnioski

1. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
2. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
3. Istnieje potrzeba wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.

4.7 Analiza demograficzna

Według danych z Urzędu Gminy Baćkowice w 2015 r. gminę zamieszkiwało 5071 osób i było to o **120 osób** mniej niż w roku 2013. Największą część społeczeństwa gminy 63,1% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. W wieku poprodukcyjnym jest 18,7% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2015 było zaledwie to 18,1% ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie.

Tabela 17: Struktura ludności w gminie

STRUKTURA LUDNOŚCI	31.12.2013 rok	31.12.2014 rok	31.12.2015 rok
Stan ludności ogółem, w tym:	5191	5124	5071
Kobiety	2540	2499	2474
Mężczyźni	2651	2625	2597
Urodzenia żywe ogółem	57	39	45
Zgony ogółem	75	67	65
Przyrost naturalny	-18	-28	-20
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	968	944	922
Ludność w wieku produkcyjnym	3284	3245	3200
Kobiety (18-59 lat)	1458	1437	1407
Mężczyźni (18-64 lata)	1826	1808	1793
Ludność w wieku poprodukcyjnym	938	935	949
Kobiety w wieku 60 lat i więcej	629	623	645
Mężczyźni w wieku 65 lat i więcej	309	312	304

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Baćkowice

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015 na terenie Baćkowice.

Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015

GMINA BAĆKOWICE	2013	2014	2015
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	57,8	58,3	58,7
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	91,1	100,4	105,1
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	28,8	29,2	30,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Na koniec 2015 r. w Gminie Baćkowice wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **30,1** i był dużo niższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił 33,9; oraz dla Polski – 31,4.

Wnioski:

1. Społeczeństwo gminy starzeje się.
2. Corocznie spada liczba mieszkańców Gminy Baćkowice.

4.8 Finansowanie oświaty

Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Gminy Baćkowice. W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów. W 2015 r. wydatki bieżące na edukację wynosiły **5 521 810,73 zł** w tym subwencje i dotacje wyniosły **4 283 861,64 zł**. Oznacza to iż Gmina w 2015 roku musiała pokryć z środków własnych pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy. Była to kwota **1 237 949,09 zł**.

Tabela 19: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Wydatki bieżące ogółem na edukację	5 103 358,66	4 732 405,67	5 067 397,70	5 377 647,28	5 504 648,66	5 521 810,73
Wynagrodzenia i pochodne	3 457 347,27	2 439 433,74	2 423 088,82	2 549 589,23	2 484 679,38	2 586 299,21
Subwencje i dotacje	3 870 430,03	3 782 144,88	3 914 305,00	4 097 010,00	4 079 235,68	4 283 861,64
Kwota, która Gmina Baćkowice „dokłada” do oświaty	1 232 928,63	950 260,79	1 153 092,70	1 280 637,28	1 425 412,54	1 237 949,09

Źródło: Urząd Gminy Baćkowice

Wnioski:

1. Corocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie gminy Baćkowice.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. W roku 2015 Gmina przeznaczyła na oświatę ponad 1 mln złotych.

4.9 Podsumowanie diagnozy

Według danych z Urzędu Gminy Baćkowice w 2015 r. gminę zamieszkiwało 5 071 osób i było to o **120 osób** mniej niż w roku 2013. Niepokojącym zjawiskiem jest również występujący od kilku lat ujemny przyrost naturalny, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę ludności w gminie. Największą część społeczeństwa gminy 63,1% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. W wieku poprodukcyjnym jest 18,7% mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, w roku 2015 było zaledwie to 18,1% ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty – corocznie Urząd Gminy dokłada środki na pokrycie wydatków oświatowych. Wszystkie budynki oświatowe na terenie Gminy wymagają przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych oraz doposażenia w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne. Na terenie Gminy istnieje potrzeba budowy boisk, sal gimnastycznych oraz doposażenia placówek m.in. w meble.

5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

Szkoły z terenu Gminy Baćkowice starają się dostosować kształcenie zarówno do oczekiwań uczniów oraz rodziców, jak i do potrzeb rynku pracy. Często jednak zdarza się tak, że preferencje absolwentów gimnazjów rozmiągają się z oczekiwaniami rynku pracy.

Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim na 31.07.2016 rok wyniosła **16,5%** i była jedną z najwyższych w województwie. W gminie Baćkowice na koniec lipca 2016 roku PUP w Opatowie odnotował 274 osób bezrobotnych w tym 109 kobiet.

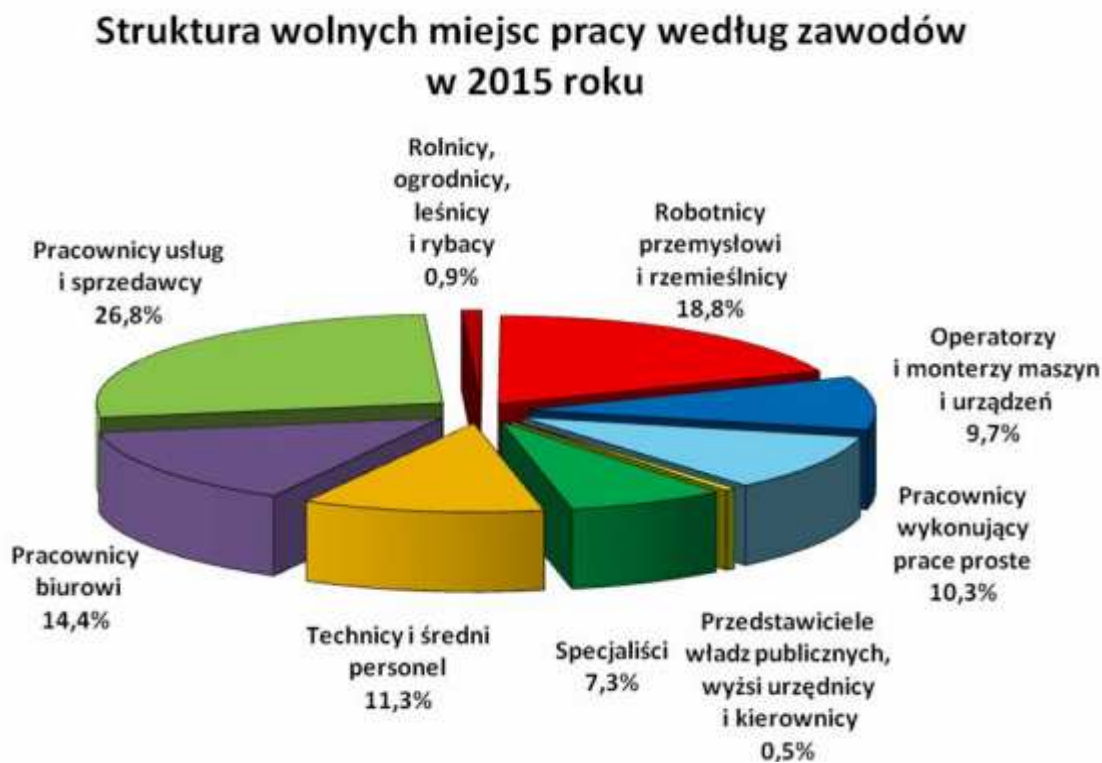
Powiatowy Urząd Pracy w Opatowie jest jednym z czternastu urzędów pracy w województwie świętokrzyskim. Urząd realizuje zadania samorządu powiatowego z zakresu łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych poszukujących pracy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.) i ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych. Celem Urzędu są działania realizowane z założeń polityki społecznej opracowanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej a w szczególności zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy m.in.:

- opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowej;
- rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy
- inicjowanie i wdrażanie instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;
- inicjowanie, organizowanie i finansowanie projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych;

- współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie odrębnych przepisów;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia.

PUP w Opatowie dla osób pozbawionych pracy prowadzi aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Od lat największym zainteresowaniem cieszą się staże, dające możliwość zdobycia umiejętności praktycznych. Organizowane są prace interwencyjne i roboty publiczne. Urząd Pracy rozdziela pieniądze w formie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, refunduje koszty wyposażenia stanowisk pracy u pracodawców prywatnych.

Poniższy wykres przedstawia strukturę wolnych miejsc pracy według zawodów w 2015 roku.

Źródło: <http://www.wup.kielce.pl/>

Tabela 20: Struktura bezrobocia na terenie powiatu opatowskiego

Wyszczególnienie		Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani				
						ogółem		w tym z prawem do zasiłku		
		w miesiącu sprawozdawczym				w końcu m-ca sprawozdawczego				
		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	
Ogółem (wiersz 02 + 04)		01	351	156	122	48	3773	1760	307	148
z tego osoby	poprzednio pracujące	02	219	101	95	35	2511	1151	308	148
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	03	14	8	7	2	144	73	92	48
	dotychczas niepracujące	04	132	55	27	13	1262	609	1	0
Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)										
Zamieszkał na wsi		05	279	125	95	40	3019	1404	212	100
w tym posiadający gospodarstwo rolne		06	10	4	5	4	155	75	25	10
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		07	53	28	8	2	175	86	1	1
Cudzoziemcy		08	0	0	0	0	6	4	0	0
Bez kwalifikacji zawodowych		09	139	52	40	18	1554	699	76	39
Bez doświadczenia zawodowego		10	162	67	38	18	1610	781	3	2
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		11	x	19	x	2	x	546	x	7
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy		12	369	156	91	36	3415	1610	164	77
z wiersza 12	do 30 roku życia	13	191	86	61	26	1324	637	56	33
	w tym do 25 roku życia	14	122	59	32	14	755	359	19	10
	długotrwale bezrobotne	15	176	65	49	21	2632	1259	6	2
	powyżej 50 roku życia	16	46	19	12	5	849	300	84	29
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	17	0	0	0	0	0	0	0	0
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	18	29	18	9	5	428	359	28	22
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	19	0	0	0	0	0	0	0	0
niepełnosprawni	20	12	7	2	1	86	40	10	3	

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Opatowie

Wśród osób do 25 roku życia zarejestrowanych w PUP w Opatowie jest 122 osoby w tym 59 kobiet. Na koniec okresu sprawozdawczego zostały zarejestrowane 53 osoby w tym 28 kobiet, które ukończyły naukę w okresie do 12 miesięcy.

Z powyższych danych wynika, że istnieje potrzeba zachęcania młodzieży do podejmowania kształcenia zawodowego oraz policealnego. Dodatkowo należy zachęcać młodzież do pozyskiwania wiedzy i umiejętności również poza szkołą.

6. Analiza SOWT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Gminy Baćkowice. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Baćkowice, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 21: Analiza SWOT

MOCNE STRONY
Wysokie osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim
Dobrze zorganizowana pomoc socjalna
Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół
Wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli (w zdecydowanej większości nauczyciele dyplomowani)
Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej
Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny
Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem
Dobra współpraca z rodzicami

Znajomość środowiska rodzinnego
Polepszający się stan bazy i wyposażenia szkół
Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Gminy
Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej
SŁABE STRONY
Coraz mniejsza liczba urodzeń na terenie gminy
Różnice w ofercie edukacyjnej w poszczególnych szkołach
Niezadawalająca jakość części oferty edukacyjnej
Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny
Niedostateczne zaplecze sportowe brak m.in. boisk, siłowni
Niezadawalający stan techniczny obiektów szkolnych
Niezadawalający stan pomocy dydaktycznych
Niewystarczające wyposażenie placówek m.in. meble, sprzęt sportowy
Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa
Niewystarczające środki na modernizację i rozwój placówek oświatowych
Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca z środków własnych gminy
SZANSE
Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół
Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu
Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych
Pozyskanie środków zewnętrznych na doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne
Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych
Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji
Dostosowanie organizacji pracy placówek oświatowych do oczekiwań i potrzeb uczniów i rodziców
ZAGROŻENIA
Niekorzystna prognoza demograficzna gminy –spadek wskaźnika urodzeń
Starzejące się społeczeństwo
Zjawisko cyber wykluczenia oraz powiększająca się luka między rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie
Słaba obecność w ogólnoeuropejskich programach edukacyjnych
Niewystarczające dostosowanie kadry oświatowej do wprowadzania zmian w procesie edukacji
Starzenie się kadry nauczycielskiej
Niedostosowanie liczebności kadry do skutków przemian demograficznych
Wypalenie zawodowe
Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych
Zawiłe procedury aplikowania o środki zewnętrzne

7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół

Oferta dydaktyczna

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innym.

W szkołach na terenie Gminy Baćkowice istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców jak i potrzeb współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e- learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce. Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół. W tym celu należy wspierać Urząd Gminy oraz organizacje społeczne, które kierują swoje działania do dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Baza dydaktyczna

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Wszystkie szkoły z terenu gminy wymagają przeprowadzenia drobnych prac remontowo- modernizacyjnych w swoich obiektach jak również wokół nich. Szczególnie ważny jest zakup wyposażenia dydaktycznego celem stworzenia nowoczesnych pracowni komputerowych (multimedialnych). Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej

nowych form nauczania, wpłynie również na zwiększenie zastosowania TIK. Dodatkowo placówki wymagają zakupu pomocy dydaktycznych, sprzętu sportowego czy mebli.

Kadra oświaty

Nauczyciele pracujący w placówkach oświatowych na terenie Gminy Baćkowice posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągłe podnoszenie kwalifikacji oraz doszkalania się. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi.

Główne problemy szkół z terenu Gminy Baćkowice

- małe wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- niezadawalający stan techniczny budynków szkół (potrzeba przeprowadzenia prac remontowych/modernizacyjnych),
- brak nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,
- brak infrastruktury sportowej m.in. boisk, siłowni wewnętrznej,
- małe zainteresowanie społeczeństwa sprawami edukacji w gminie.

6. Cele Planu

6.1 Cel strategiczny

Strategiczny, nadrzędny cel Planu rozwoju edukacji w Gminie to:

Podniesienie jakości i konkurencyjności kapitału ludzkiego i społecznego poprzez rozwój edukacji jako czynnika decydującego o rozwoju społeczno-gospodarczym Gminy Baćkowice

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin życia. Ten strategiczny cel w odniesieniu do kapitału ludzkiego nawiązuje w Planie głównie do:

- rozwijania umiejętności korzystania z technik informacyjno- komunikacyjnych (zarówno uczniów jak i nauczycieli),
- rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży,
- poprawy psychofizycznej kondycji uczniów,
- rozwijania umiejętności komunikowania się w językach obcych,
- podniesienia jakości ofert edukacyjnych szkół oraz publicznych instytucji edukacji, kultury,
- wprowadzania systemu wspierania rozwoju nauczycieli i innych kadr uczestniczących w procesie edukacyjnym,

6.2 Cele główne

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Nauka do tej pory kojarzona była z tablicą i kredą. Dziś mamy do czynienia z nowym uczniem i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. W zasięgu rąk pojawił się nowy świat edukacji, niosąc za sobą bogactwo interaktywnych i społecznościowych narzędzi oraz technik, które w naturalny sposób wykorzystywane są codziennie przez młodych ludzi. Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia w nauczaniu, dzięki któremu potrafił będzie przetworzyć docierającą do niego informację

w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd gminy to dostosowanie oferty edukacyjnej tak aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku.

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania, w tym z wykorzystaniem TIK, niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nowe pomoce dydaktyczne. Doposażenie szkół z terenu Gminy Baćkowice jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie zmieniającego się świata. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do pracy, ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu.

Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki.

Stosowanie nowoczesnych technologii TIK jest dziś w szkołach koniecznością, ale póki co ich wpływ na skuteczność tradycyjnie rozumianą jest wątpliwa. Głównie ze względu na to, że ciągle jeszcze wielu nauczycieli posługuje się nimi dość nieporadnie, często korzystając wyłącznie z podstawowych funkcjonalności. Poprawę mogłoby przynieść nie tylko podnoszenie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, ale także postawienie na współpracę i kreatywność uczniów, zaangażowanie ich w proces nowoczesnej edukacji. Zwiększenie wykorzystywania technologii TIK w szkołach na terenie Gminy jest jednym z głównych celów jakie przed sobą stawiają zarówno władze jak i szkoły.

6.3 Cele szczegółowe

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie

- Cel 1.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży.
- Cel 1.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.
- Cel 1.3 Przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w przestrzeni europejskiej.
- Cel 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej młodych mieszkańców Gminy Baćkowice.
- Cel 1.5 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.
- Cel 1.6 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Cel 1.7 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.
- Cel 1.8 Poprawy psychofizycznej kondycji uczniów i dzieci.
- Cel 1.9 Zwiększenie oferty i jakości zajęć sportowych.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki w XXI wieku

- Cel 2.1 Modernizacja obiektów oświatowych na terenie Gminy oraz ich otoczenia (termomodernizacja, adaptacja, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).
- Cel 2.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).
- Cel. 2.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych.
- Cel. 2.4 Doposażenie bibliotek, sal lekcyjnych funkcjonujących w szkołach (zwiększenie księgozbioru, zakup wyposażenia).
- Cel. 2.5 Budowa sal gimnastycznych oraz budynku fitness, siłowni/odnowy biologicznej do prowadzenia zajęć sportowych.
- Cel 2.6 Modernizacja infrastruktury sportowej przyszkolnej.

Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki

- Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołą i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją.

Cel 3.4 Organizacja procesu nauczania poza murami szkół (zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 3.5 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów m.in. szkolenia, konferencje, seminaria – także z wykorzystaniem internetu np. w formie e-learningowej.

Cel 3.6 Zgłaszanie innowacji pedagogicznych.

Cel 3.7 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych z zastosowaniem sprzętu badawczego (metoda eksperymentu).

Cel 3.8 Prowadzenie innowacyjnych zajęć dydaktycznych w plenerze lub na specjalnych terenach z bezpośrednim kontaktem odbiorców z przyrodą.

Cel 3.9 Prowadzenie zajęć wykorzystujących urządzenia i technologie informatyczne.

Cel 3.10 Organizacja wyjazdów edukacyjnych i innych atrakcyjnych i innowacyjnych form nauczania.

7. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Baćkowice	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Baćkowice	2016-2023	
3.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK	Gmina Baćkowice	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
4.	Organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe dla uczniów Gimnazjum	Gmina Baćkowice	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
5.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu gminy	Gmina Baćkowice	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
6.	Wspieranie inicjatyw edukacji pozaszkolnej organizowanych przez inne instytucje	Gmina Baćkowice /NGO	2016-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki				
1.	Budowa/modernizacja boiska przy ZSP w Baćkowicach	Gmina Baćkowice	2017-2018	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Budowa budynku fitness, siłowni/odnowy biologicznej związanej z zajęciami sportowymi przy Zespole Szkół w Baćkowicach			
3.	Budowa siłowni wewnętrznej wraz z pomieszczeniami magazynowymi w ZSP w Baćkowicach	Gmina Baćkowice	2017-2018	
4.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej we Wszachowie i Modliborzycach	Gmina Baćkowice	2017-2018	
5.	Termomodernizacja budynku ZSP w Baćkowicach	Gmina Baćkowice	2017-2019	RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Oś 3 3. Efektywna i zielona energia Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023

6.	Termomodernizacja budynku PSP w Piórkowie	Gmina Baćkowice	2017-2019	mieszkaniowym. <i>Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach projektów dotyczących głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej jest uzyskanie zwiększenia efektywności energetycznej powyżej 25 %.</i> Środki własne Gminy.
7.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć do wszystkich placówek	Gmina Baćkowice	2017-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
8.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych, do sal matematyczno -przyrodniczych) do wszystkich placówek	Gmina Baćkowice	2017-2019	
9.	Doposażenie biblioteki szkolnej – zakup regałów na książki.	Gmina Baćkowice	2017-2019	"PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury Typ operacji: 1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne."
10.	Doposażenie placówek szkolnych m.in. w meble	Gmina Baćkowice	2017-2019	"PROW 2014-2020 Działanie 7 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury Typ operacji: 1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne."
Cel główny nr 3 Wykorzystanie innowacyjnych działań w procesie nauczania, wychowania i opieki				
1.	Organizacja kursów i szkoleń doszkalających nauczycieli dyrektorów	Gmina Baćkowice /Placówki oświatowe	2016-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e-dzienniki, e-learning)	Gmina Baćkowice	2016-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Baćkowice /NGO	2016-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne

Źródło: Opracowanie własne

8. Monitoring i ewaluacja

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 będzie monitorowany przez Radę Gminy w Baćkowicach. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji ds. oświaty przedłoży sprawozdanie Radzie Gminy zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Gminy w Baćkowicach, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Baćkowice na lata 2016-2023 będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.

9. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych

Głównym obszarem objętym ochroną jest północna część gminy, która wchodzi w skład **Jeleniewskiego Parku Krajobrazowego**. Park ten utworzony został dla ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz dla zachowania wartości naukowo-dydaktycznych przyrody nieożywionej. Krajobraz parku kształtują lasy, w którym występują cztery typy siedliskowe z dominacją lasu górskiego i lasu górskiego mieszanego ze zbiorowiskami jodłowo-bukowym.

Zachodnia i południowo-zachodnia część gminy Baćkowice należy również do **Jeleniewsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (J-SOCHK)**, który zajmuje powierzchnię 31 254 ha. W skład obszaru wchodzi część obszarów gmin: Baćkowice (2 318 ha), Bogoria (8 811 ha), Iwaniska (5 351 ha), Klimontów (3 252 ha), Łoniów (1054 ha), Rytwiany (3 167 ha) Staszów (7 539 ha), Osiek (33ha). Na południu gminy znajduje się również Jeleniewski Obszar Chronionego Krajobrazu, który zajmuje powierzchnie 10 638 ha i obejmuje część obszarów gmin: Baćkowice (2 567 ha), Łagów (1 435 ha), Nowa Słupia (1 374 ha), Sadowie (1 501 ha) i Waśniów (3752 ha).

Jeleniewsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Jeleniewsko-Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu położony jest pomiędzy dolinami Koprzywianki i Czarnej. Obejmuje wschodni kraniec Gór Świętokrzyskich, Pogórza Szydłowskiego i Niecki Połanieckiej. Jest to obszar o bardzo urozmaiconej rzeźbie i silnie zalesiony. Wśród lasów dominują tu bory sosnowe, bory mieszane, bory trzcinikowe, łągi subkontynentalne oraz bory mieszane świeże przechodzące w grąd wysoki i świetlistą dąbrowę. Ponadto występują bory i lasy wilgotne – olsy. Wśród roślinności leśnej zdecydowanie przeważa sosna, a uzupełnieniem są dęby, brzozy, jodły, modrzew, olcha, buk. W wilgotnych dolinach rzek, cieków i oczek wodnych występują bogate florystyczne zespoły roślinności szuwarowo-bagiennej, łąkowo bagiennej i bagiennotorfowiskowej z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków roślin i ptaków. Ponadto występują na tych terenach zbiorowiska murawowe i krzewiaste w miejscach nie przydatnych do uprawy: na ścianach wąwozów lessowych, na stromiznach zboczy oraz na bardzo płytkich glebach. Charakterystyczną roślinnością dla tego obszaru są ciepłolubne zbiorowiska kserotermiczne pochodzenia południowoeuropejskiego z szeregiem rzadkich i chronionych gatunków roślin.

Jeleniewski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu stanowiący otulinę Jeleniewskiego Parku Krajobrazowego obejmuje gł. tereny użytkowane rolniczo i obszary zurbanizowane. Otulina to obszar

charakteryzujący się ogromnymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi. Ustanowiono tu piękny krajobrazowo a jednocześnie posiadający wyjątkową wartość naukową i dydaktyczną (ze względu na przyrodę nieożywioną) rezerwat geologiczny "Wąwóz w Skałach" - występujące tu naturalne murawy i zarośla kserotermiczne porastają zbocza wąwozów z wychodniami skał dewońskich. Podobne zespoły roślinności kserotermicznej występują na obszarach krasowych w okolicach Łagowa i Piotrowa. Na obszarze otuliny spotkać można także pojedyncze obiekty przyrodnicze chronione w formie pomników przyrody. Spośród czterech zarejestrowanych na tym obszarze trzy to pomniki przyrody ożywionej (dęby, topole białe), zachowane na terenie dawnych parków podworskich w Grzegorzowicach i Czajęcicach, a czwarty to obiekt przyrody nieożywionej. Obszar otuliny to teren, na którym znajduje się także wiele obiektów świadczących o bogactwie dziedzictwa kulturowego. Najcenniejszym zabytkiem architektury sakralnej jest XIV-wieczny kościół w Grzegorzowicach .

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Jeleniowska

Na terenie gminy Baćkowice znajduje się Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Jeleniowska o kodzie PLH260028. Ostoja obejmuje obszar 3589,2 ha. Prawie trzy czwarte obszaru stanowią lasy liściaste, pozostałą część mieszane, w śladowej ilości siedliska rolnicze. Obszar obejmuje fragment drugiego, co do wysokości pasma Gór Świętokrzyskich - pasma Jeleniowskiego, będącego przedłużeniem na wschód pasma Łysogórskiego. Ułożone jest ono równoleżnikowo, zbudowane z odpornych na wietrzenie skał kambryjskich, w całości pokryte lasami. W skład obszaru wchodzi: Góra Jeleniowska (535 m n.p.m), Szczytniak (553,7 m n.p.m), i Góra Wesołówka (468,6 m n.p.m). Wierzchowiny mają wyrównane powierzchnie z łagodnymi spadkami. Charakterystycznym elementem pasma są występujące na zboczach rumowiska piaskowców kwarcytowych tzw. gołoborza, największe z nich objęte są ochroną rezerwatową. Stoki porozcinane są licznymi dolinkami, w niektórych znajdują się źródła dające początek potokom. Podnóża pokrywa materiał zmyty ze stoków i warstwa lessu. Jeden z większych kompleksów leśnych zajmujących część Pasma Łysogórskiego w Górach Świętokrzyskich. Ostoja zdominowana jest przez lasy bukowojodłowe (żyźne i kwaśne buczyny, wyżynne bory jodłowe) rzadziej grądy i łągi, sporadycznie występują niewielkie płaty łąk ekstensywnie użytkowanych. Na terenie obszaru występują też dobrze wykształcone piargi i gołoborza krzemianowe. Celem ochrony tego obszaru jest zabezpieczenie naturalnego lasu o charakterze górskim na niżu z obecnością gatunków chronionych i górskich (w przypadku wprowadzenia

Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Baćkowice przed przystąpieniem do prac zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu¹. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków

¹Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

w czasie remontu². Realizując tę inwestycje Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Wpływ projektów na ujęcia wody

Planowane inwestycje są także zgodne z warunkami ochrony ujęć wody na terenie Gminy Baćkowice.

²Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

Spis tabel

Tabela 1: Dane teleadresowe placówek oświatowych na terenie Gminy Baćkowice	27
Tabela 2: Obwody szkolne	27
Tabela 3: Liczba uczniów na terenie Gminy Baćkowice w poszczególnych placówkach.....	28
Tabela 4: Zajęcia dodatkowe odbywają się w poszczególnych szkołach na terenie gminy.....	29
Tabela 5: Tygodniowa liczba zajęć dodatkowych.....	29
Tabela 6: Liczba uczniów zdolnych uczęszczających do szkół na terenie gminy Baćkowice.....	30
Tabela 7: Osiągnięcia sportowe	30
Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu Gminy Baćkowice.....	32
Tabela 9: Liczba wypłacanych stypendium szkolnych w roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016	32
Tabela 10: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły	33
Tabela 11: Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych	35
Tabela 12: Stan bazy lokalowej – wybrane elementy	36
Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Baćkowice głównie z obszaru edukacji	40
Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku 2016.....	45
Tabela 15: Rozkłady wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego 2016.....	46
Tabela 16: Wyniki szkół – egzamin gimnazjalny 2016	46
Tabela 17: Struktura ludności w gminie.....	48
Tabela 18: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2015	48
Tabela 19: Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2015	50
Tabela 20: Struktura bezrobocia na terenie powiatu opatowskiego	54
Tabela 21: Analiza SWOT	55

Spis wykresów

Wykres 1: Struktura ludności gminy Baćkowice w latach 2013-2015	11
Wykres 2: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	12
Wykres 3: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim oraz województwie świętokrzyskim w latach 2013-2015.....	14
Wykres 4: Udział mieszkańców Gminy Baćkowice korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem, na tle danych dotyczących powiatu i województwa	15

Spis zdjęć

Zdjęcie 1: Szkoła Podstawowa we Wszachowie przed modernizacją	18
Zdjęcie 2: Szkoła Podstawowa w Modliborzycach przed modernizacją.....	23
Zdjęcie 3: Szkoła Podstawowa w Modliborzycach po modernizacji.....	23
Zdjęcie 4: Zespół Szkół w Baćkowicach.....	25